

Byggbarometern #1 2023

Så ser företagen på offentlig upphandling.

– En rapport från Byggföretagen.

Fokus på lägsta pris skrämmer bort schyssta byggare.

Offentlig upphandling spelar stor roll när det gäller att skapa goda förutsättningar för sund konkurrens i bygg- och anläggningsbranschen. Alla aktörer i alla led behöver säkerställa transparens och förutsägbarhet - för att vi tillsammans ska kunna åstadkomma fler schyssta affärer.

- › **Värdet av den offentliga upphandlingen i Sverige uppgår till drygt 800 miljarder kronor per år. Samtidigt väljer fyra av tio bygg- och anläggningsföretag att avstå från att delta i offentlig upphandling - förfrågningarna har för stort fokus på låga priser.**

Faktorer som fokus på låga priser, förfrågningsunderlag av för dålig kvalitet och bristande uppföljning av ställda krav ger konkurrensfördelar till oseriösa företag som inte följer regelverk och avtal.

- › **Det är skillnad på byggare och byggare. Byggföretagen har nolltolerans mot alla former av medvetet fusk. Därför måste det bli enklare att göra schyssta affärer.**

Drygt hälften av Byggföretagens medlemmar deltar i offentlig upphandling. Andelen skulle kunna vara betydligt högre med större fokus på kvalitet och ökad förutsebarhet avseende kravställning och uppföljning. Undersökningen visar också att för högt ställda kvalificeringskrav riskerar att exkludera företag i onödan.

“Förfrågningarna är för krångliga att ta sig igenom för små företag. Detta leder till att det är mest stora företag som kan få jobben.”

Citat från undersökningen

“Viktiga frågor efterfrågas inte, ex social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Uppföljning på ställda krav är för låg vilket skapar osund konkurrens.”

Om undersökningen

För att få en lägesbild av hur våra medlemmar i dag upplever den offentliga upphandlingen genomförde Byggföretagens nationella LOU-utskott en enkätundersökning bland medlemsföretagen under slutet av 2022.

Undersökningen gick sammanlagt till samtliga medlemmar i Byggföretagen och besvarades av 520 företag.

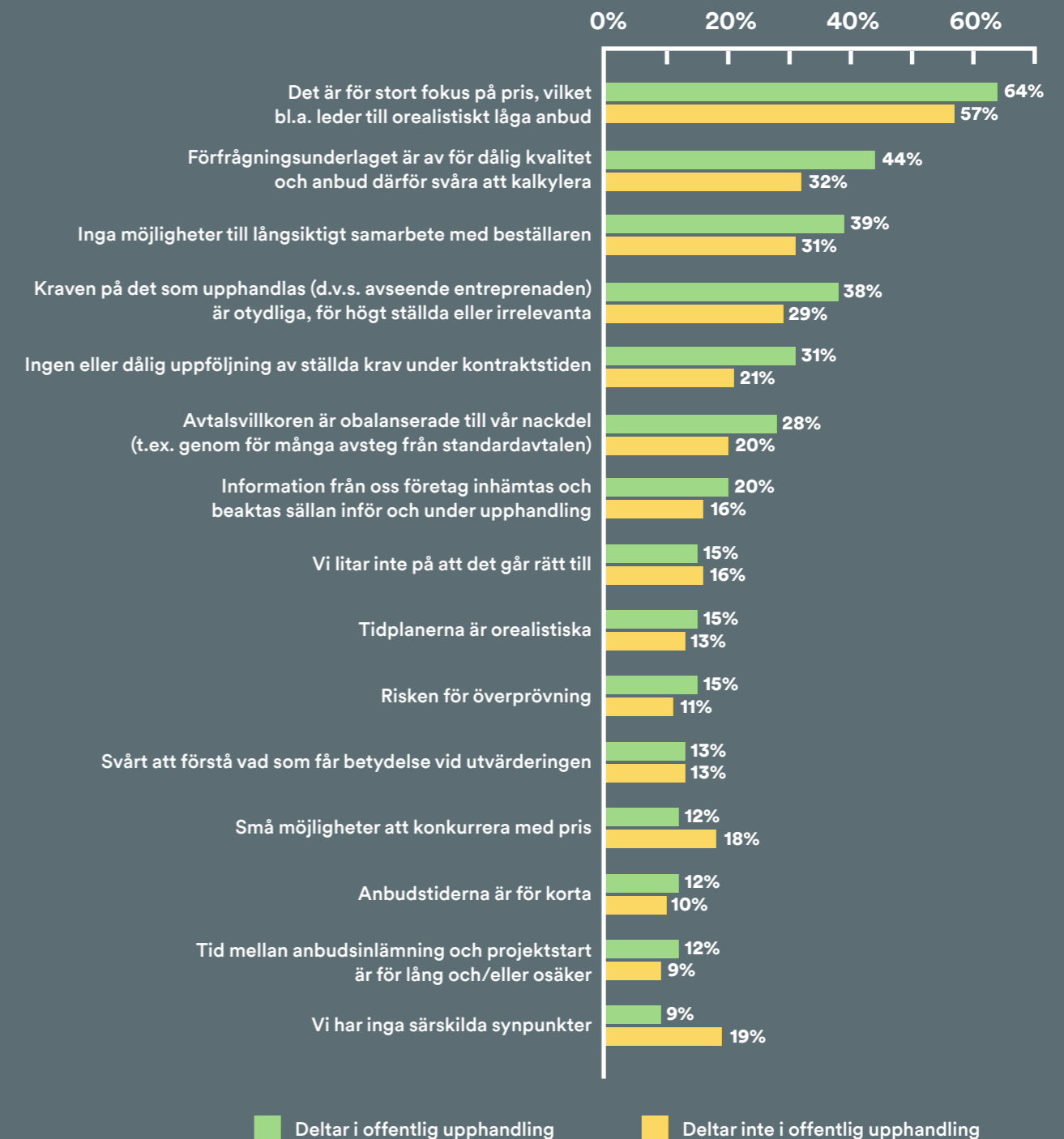
Undersökningen genomfördes under 22 november – 6 december 2022.

Största utmaningen är för stort fokus på pris

- Utöver prispokus anses de största utmaningarna med offentlig upphandling vara:
 - Förfrågningsunderlagen är av för dålig kvalitet (anbud därför svåra att kalkylera)
 - Inga möjligheter till långsiktigt samarbete med beställare
 - Kraven på det som upphandlas är otydliga, för högt ställda eller irrelevanta
 - Ingen eller dålig uppföljning av ställda krav under kontraktstiden
 - Avtalsvillkoren är obalanserade till vår nackdel (till exempel genom för många avsteg från standardavtalen)
- Nästan 1/3 av företagen som deltar i offentlig upphandling anser att uppföljningen av ställda krav under kontraktstiden är bristfällig.
- En mindre men inte obetydlig andel av företagen uppger att de inte litar på att det går rätt till vid offentlig upphandling.

“Vad ser ert företag som de största utmaningarna med offentlig upphandling?”

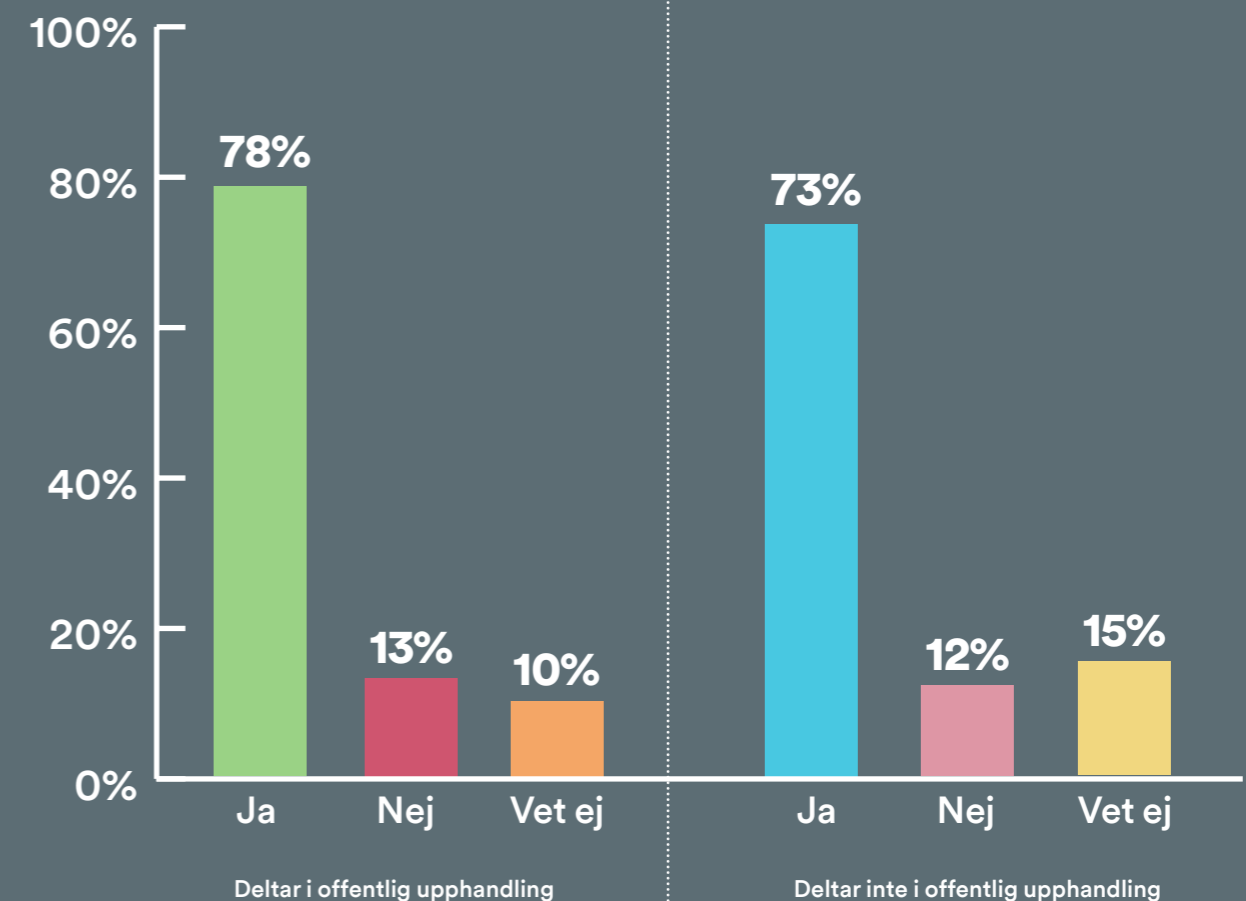

Många fler byggföretag skulle kunna delta oftare i offentlig upphandling.

- I dag deltar drygt hälften av företagen i offentlig upphandling (57%)
- Omkring 3 av 4 företag uttrycker en vilja att delta oftare i offentlig upphandling.

“Skulle ert företag delta oftare i offentlig upphandling om de eventuella problem ni markerat i svaret på föregående fråga minskar?”

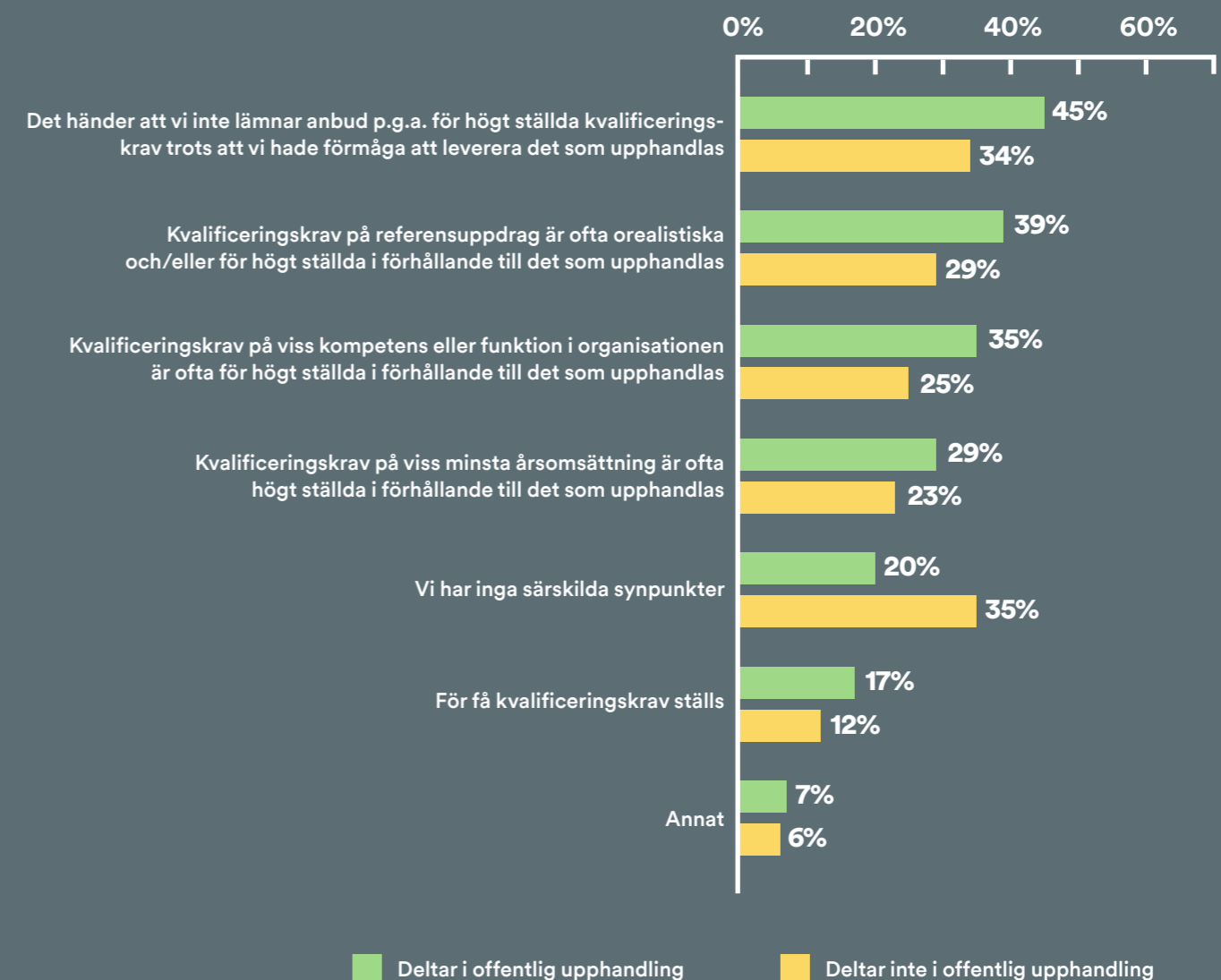

Så upplever företagen kvalificeringskrav

“Hur upplever ert företag krav som ställs på företaget för att delta i en offentlig upphandling (kvalificeringskrav)?”

- På grund av för högt ställda kvalificeringskrav avstår närmare hälften av de företag som deltar i offentlig upphandling ibland från att lämna anbud trots att de anser sig ha förmåga att leverera det som upphandlas.
- Många anser att krav som ställs på leverantören för att få delta i offentlig upphandling (kvalificeringskraven) är för högt ställda i förhållande till det som upphandlas.
- Krav att företaget ska ha viss kompetens eller funktion liksom erfarenhet i form av referensuppdrag (krav avseende teknisk och yrkesmässig kapacitet) anses av företagen ofta vara orealistiska eller för högt ställda i förhållande till det som upphandlas.
- Även krav som avser viss minsta årsomsättning (krav på viss ekonomisk eller finansiell ställning) anses många gånger vara för högt ställda i förhållande till det som upphandlas.
- Flera av företagen upplever det som ett problem att kvalificeringskrav inte kontrolleras.

Vi finns över hela Sverige!

Byggföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för seriösa bygg-, anläggnings- och specialföretag verksamma på den svenska byggmarknaden.

Våra kontor finns från norr till söder och ger medlemmar lokal tillgänglighet och service.

Byggföretagen kansli

Adress Box 5054,
102 42 Stockholm
Telefon: 08-698 58 00
Fax: 08-698 59 00
Mail: info@byggforetagen.se
Webb: www.byggforetagen.se

